

50-
367
Erich Mühsel
1919

RUDOLF REIMANN

LAMBI VALGEL

JOH. ZIRK'I KIRJASTUS

RUDOLF REIMANN

LAMBI VALGEL

LAMBI VALGEL

JOHN GRAY PUBLISHERS

RUDOLF REIMANN

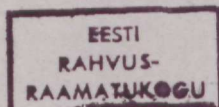
LAMBI VALGEL

JOH. ZIRK'I KIRJASTUS

Дозволено военною цензурою — Юрьевъ, 6 декабря 1914.

J. Mällo trükk, Rügüli uul. 4, Jurjevis.

2- 202757

PÜHENDUS.

Mu arga hinge suudleb kaduvus — kui luiged
mu vürstilapsed põgenesid kartes talve —
ta, nõrga, ruffu valdas põhjamine halve,
ta, keda veeflesid nii päikse, värve muiked.

Mu arga hinge suudleb kaduvus! Kõik tuiked ✓
mu südamest kui roosid vaosid päeve salve,
sest murdumiseks puhkeb süda — lepe-palve,
kui liiga avatlenud avaruste huiked. ✓

Sest murdumiseks puhkeb süda! Kaovad
kõik vürstilapsed nõiutud — nad aege randa
liig hõrnad, et seal raudu igavesí kanda.

Nad ikka jälle kõrgustest kui linnud vaovad,
et otsí súdamete murdumiste hurma,
kuís ainult otsí, leida võib veel lábi surma . . .

ÕHTUSED JOONISTUSED

„Must lagi on meie toal.“

J. Liiv.

MŪSTILINE ÕHTU: I.

Ju põlend ohver. Hõhkub altar metsa troonis
veel lahkumiste lõõmi võlvide graniidís
kuí requiem. Linn tukub veretavas toonis
kuí muinasjutt poolpeidus videviku siidís.

Kuí mungakuued varjud vaovad kurvís joonis,
ja laotub ohvrijärgne külm ... Tee valkjas niidís
kaob viimne kõmin. Mähivad kuí okaskroonis
end maa ja taevas surnud värve matusriidís.

Pea jahtub altar; valgub veri une salve.
Jääb lepitatud maa ja ühe peegeltaevas,
kus süttib küünal harv kui vastuvõetud palve.

✓ Sind armastan, o õhtu müstiline, piina
täis hing — kõik seletatud ilu ilmub vaevas —,
kui armulaual juues lepítése viina.

MÜSTILINE ÕHTU: II.

Üks väsind päev ju jälle hääbub vaatepiiris.
Veel pilguks metsad valukullas läidavad
kuí miljonites surmakarva küünlakiiris.
Siis videviku vihid õhu täidavad,

ja nägematud käed taevaste safiiris
täis pärlid, kallid kiva teki heidavad,
kuí ülempreestri mantli kiirgavas porfiiris
maa igavese rahú palveks peidavad.

Ja linnutee kui ohvrisuüsu valge vöö
veel hõbeleinas palvetaja hellalt põimib.
Mu hing nüüd vaikselt sügiskullas maaga hõimib:

ei maine rõõm, ei lein ta murtud kannel löö,
vaid tasa ärkab valuõnnis tuikamine,
kui surijate härras, sügav leppimine.

MŪSTILINE ÕHTU: III.

Ju viimsed verikiired nutvad aknaklaasis,
kui kalliskivid Sinu silme lähteis tuikvad.
Jasmiini, tuberoosi rasked lõhnad suikvad
toa videviku vaibas troopika ekstaasis.

Kõik hinge õlid oleviku hapras vaasis —
mu tunded Sind kui mustad preestrüd palves huikvad,
kui ootamiste puhtad linnud silmil luikvad —
ma muinasjutt Sust, Sa must põhjamaa oasis!

O põhjamaa aprillid ! Ühepäised ikka
ta lilled, needki kesef suve karuvad talve !
Sa kae kui roosi minu juuste sisse peitsid,

neid kui Delila loed silitades pikka . . .
ja silmist lahkub viimne kiir kui põlgtud palve !
Jasmiinid näruvad kui valged kurvad neitsid.

MÜSTILINE ÕHTU: IV.

Kesk loode brongsikarva nukrust üksí minna —
teed õhtused on ikka üksí — vaikselt juues
suurt lahkumiste valu — õhtu ääsi tuues
kõik ihad päev saab seletatult uue hinna.

Sest lahkumised süvendavad kurva rinna —
tee ainus põhjamaisel südameel: et uues
hing õitseks ilus, kaota kõik vaja, luues
siis vaikusest ja õhtust oma fõotud linna . . .

Ma astun vaikselt — õhtul ikka vaiki vaja —
Emmause teel mu seletatud päikse järgi:
aprillil päeva valu, rõõmu vale-kaja.

Päev ära põleb laotes võlvil viimseid pärgi.
Teid tänan, üksindus ja tulevase aja
truud piinad — kaugustesse saates silmi märgi.

LAMBI VALGEL : I.

Mu vana klaver räägib. Viimsed astrid vaasis,
poollõdvalt ripuvad — november laulab õues.
November laulab õues, laulab külmas põues.
Hing, lambi valgel puhka unede oaasis!

Mu vana klaver unistab. See oli kaugel,
vist põhjamaal — üks mälestus kui petis kāgu,
loost sündimatust nägemata unenāgu —
see oli kuski, vist kui puri laine laugel . . .

Mu vana klaver sonib. Sõgav nagu vaikus
mu unenägu! Kuski pärjad norus näisid —
et lõhnaks lill, peab murdma ta — ja kujud käisid
kuí piigad tantsides, et vanas majas kaikus . . .

O vaiki, vana klaver! Magame nüüd vähe
kuí vaikus — unistused väsitand mu silmad!
O magame kuí vaikus, et kõik nõia-ilmad
ei kohku ega külma talve kätte lähe . . .

LAMBI VALGEL : II.

Külm väljas seinu plaksutades kiilib
ja aknal puhkeb jääne lillevaas.
Ma suitsetan ja kõnnin. Ümber hiilib
õõ mõtteid külmi, teravaid kui klaas.
Kui healest äraaetud kannel rind,
ja süda väriseb kui puurilind.

Truu üksinduse tühjas labürindis
veel ainult nälga sõõ ja janu joo
ja eksi otsatute teede lindis,
kust õnne ega õnnetusi ei too.
Nii nārudes, nii halastsi veel hing,
kuid külm on, külm on lambitule ring!

Jäälilled akentel, jäälilled hinginges,
detsembri õhtul üksindus veel truu!
Ei lambi paistel sula! Külmas vinges
veel rända ümber lambi külm kui kuu.
Sest külm on, külm on lambitule ring,
ja nârudes poolhalastí veel hing!

LAMBI VLLGEL: III.

Oktoober vastu akent tuiskab marga,
ja korstnas nutab, tuskleb õõde koor.
Kesk lambi unikerget kiirte parga
mu foas supleb igatsuste loor.

Nii vaikne valgus, valuõrnad toonid
ja lambi monotoonlik vubin hell.
Mu põhjamaised mõtted — anemoonid,
mu põhjamaine süda — lõhkend kell!

Poolkinni silmil sohval vāsind poosis
ma laisalt suitsetan. Kui siidiõng
mínd mähíb unistuste nõia-roosis
schimääríde hõrn, eeterkerge lõng.

Ja vāsind hínges aralt, aralt ärkab
üks ammu, ammu unund muinasjutt
ja lootusetu kahí mískíst färkab,
mís íial, íial pole kaotanud . . .

LAMBI VALGEL : IV.

Nii hapralt nutvad nãrbuvad jasmiinid,
ja kisendavad pãikest rooside rubiinid.

Ja sũgav, mesiõehme valgus,
kuõ uskumatu õõne algus,
kuõ Sinu juuste sametvõhid —
koob unistuste siõdikihid.

Kesk nãrbund lilla, nãrbund lilla
me põhjamaised sũdamed — mĩmoosid.
Las vaiki, vaiki vaovad armu roosid,
et hõõge keelõ katki nad ei pilla!

Siis suudles mind mu süda,
kuis ükskord suudleb põhjamaal —
ja õitses liiliana süda,
kuis ükskord õitseb põhjamaal.

Ja lamp nii vubises
ning helbeid varises!

KATUSKAMBRIS.

Koltund nurme pinna
üle laugedes
punub kurbus linna
päeva raugedes.
Põimib sügisrinna
ihkeis kaugetes :
tahaks minna, minna
kui kiir laugedes.

Viimsed purpurlõngad
aknaid vanguvad,
süngid varjurõngad
tuppa hanguvad.
Aja nõia-rõngad
hinges kanguvad.
Külmad tusakangad
loodes hanguvad.

TALVE ÕHTU.

Kivi labürindis
sätendavad tuled
uulitsate lindis.
Lume udusuled
läbi sinkja valla
libisevad alla.

Valgis talveriidís
uulitsad kui käivad
veinid õhtu siidís
kihisevat näivad.
Helisevad hellad
kirikute kellad.

Nii hea, nii hea linna
monotoonses kãras
hulga veinis minna
unenãoses sãras.
Lãbi sinkja valla
helbeid heljub alla.

TALVE ÕÕL.

Su põhjatusse tulen nagu eksind meteorid —
õõ jääne, vastu võta minu rumal, mässav veri,
mu kõrgid mõtted, tühi arm ja lapse-une loorid, —
kõik heldelt uputa, must, sügav unustuse meri !

O jääne õõ — kui mustlane mu süda ! Su porfiiris
las rändab sära külmas kurbuses kui rahupalve.
Mu elu — palavikus tants ! Su silmi jäisis kiiris
las hea ja kuri hääbub igaviku hiiglasalve !

O jääne õõ, mind suudle, suudle hõbehärmas huulil —
liig kuumad maised musud, kõrvetavad maised kroonid!
Akkordisid jääkargeid mängi lõikvail põhjatuulil,
et unuks maised hallid ahjuäärsed haigefoonid!

O sügav unustus, o õise taeva majesteeffus,
kui igaviku altarite tekid ilm kõik katke, —
maa elu ohvrialtar ongi — maine müüdav veeflus
õõ igavese jäises leilis nagu rohi mafke!

KODUS.

Su hallid õlekatused ja korstnad valged
seal kuusemetsa ääres päikse kulla sajus
kui hella vanaema ajas pleekind palged.

Küll päevi rõõmsaid, kurbí ajamerde vajuš :
nad olid kõik su kaasaantud kandlí kaja,
ehk healed heledamad kostsid võõris rajus.

Nüüd väsinid elu tantsust üle pika aja
kui ärakadund poeg hea rohtund roopaid astu--
kõik kaotand ka: et leida, palju kaota vaja !

Nii hea, nii hea on unund suitsulõhnas kastu
ja kuulda vallatute karjakelle koore
ja näha vana kõhna Muri jooksvat vastu !

Alf niidult hargub, kandub heinalõhna loore,
kus kaskede all võtvat eilist loogu
näen heinaliste valgeid lobisejaid voore.

Ja hallil õhtul tol, kesk kilgilaulu voogu
kass ahju augus nurisedes unes näeb,
ja kuulduub üksi magajate hinge-hoogu.

Ja vanas seinakellas aeg nii faktis läeb !

SÜGISE LAUL.

Need ärdad merevaigukarva päevad
kuí rasked matusviinad hinge läevad.

Kuldpisarates metsad nõretavad
ja kurvas requiemis kajavad.
Kuí matusroosid lehed sajavad,
maas hãrdas leinalõinas hõretavad.

Kõik pãikse pãrjad pilvis raugenevad
suurt kustumiste nukrust põimides.
Õõmusti tusakangaid lõimides
seal kõrgel kured kurvalt kaugenevad.

Mu unistuste tiivad lühenevad,
hing väikseks jääb kui ära salatud.
Ja leinaviinast üle valatud
kõik kired heldumusteks pühenevad.

Mu armsad merevaigukarva päevad —
kõik hinge templi teenistusteks jäävad!

AHJU ÄÄRES.

Toa sametine hämar tihenedes sonib.
Kui musta metsa äraeksind arad hirved,
mus tõusvad nägematu une kauged virved,
hall tusahämblik ähvardades ära ronib.

Mu virved valged — hinge äraeksind linnud
nõud koovad ülimate õnne nõialõimi,
nõud toovad olematuid fruusid vendi, hõimi —
ja kõik nii tutvavad, nagu oleksid vast minnud.

Mu hinge õhumerde vāsind luiged valged,
nii hõrnad, haprad nagu anemooni palged —
te videviku nõiaringi õnnehelmed.

Ma vaatan joobnult, kartes, kartes, et ehk kelmed
pea jälle palavikus silme ette vaovad
ja kõik leitud linnud õhumerde kaovad . . .

MEELEOLU: I.

Need roosa videviku maagilised toonid,
kuí vormid vásind nagu lõunaaegne laine ;
pärlmutrist purjed, veestik, unund lõhna paine —
efebilised triipuse illusioonid.

Kuí sõrmil poetades su juuste siidi, naine
schimäärilik ja tume-sügav nagu õised moonid,
eksoofilises unes langetanud kroonid, —
või muinasjutulik blondiine põhjamaine !

Ja talveõise taeva sirav pärliman̄tel
jäãroosides kapriislikutes akna taga
ja kellahelin kaugel teel nii hell ja vaga.

Nii tahaks viiruki õõ raske lõhna kandel
kuí usklik põlvitada püha kaju ette,
ses müstilises viirastuses kaotes pette.

MEELEOLU: II.

Nii palju muinasjutte kuningatest loetud!
Suits piibust keris üles tujukas spiraalis.
Poolvarjatud smaraagdi sära silmade ovaalis
kass laulis lambi kõrval, pea mu kääle toetud.

Mu vastu surus, küüned kätte siidi poetud,
ta kiskjas graatsias kui naine tantsusaalis.
Nii Sina ka, mu arm: näos nagu pühas maalís
helk vaga, kihvt kõik sala kallistusse koetud.

Justkass Sa, arm, kui huuled peidus pruunis boas,
Sa külmasi fulles suudled hãmarduvas foas.
O, võiks siis juua kihvfi korraga Su kujus!

Ja pärast kivistikus päikse kulla joas
kui rãstik laisalt soenda talve-roidund tujus . . .
Mu piibust suits spiraalis hallis üles ujus.

MEELEOLU: III.

Augusti õõl, kui üle linna täiskuu sära
ja varji nurgelisi uulitsaile laob,
läen üksikuile teile. Kurdilt tõuseb, kaob
mu sammu heal. Aegajalt kandub tume kära
kesklinnast; õine rong läeb kõmisedes ära
või vanas raatuses kell õõnsalt fundi taob.
Mu hinge fundeid müstilisí raskelt vaob,
schimääri ebaseid kui nende algupära.

Harv õine naaine lõhnu heites jalutab.
Neist mõnel küps, fataalne ilu näib kuuvalgel,
kui varemete pilt mu hänge vallutab.

Ja süda kaotud unenäost valutab :
nii tahaks hänge mõne murda õitse-angel
ja pärast kahetsuses põlvita ta jalgel.

SUVE ÕÕL.

Ju jahtub eha viimne suudlus. Píkka võlvi
safiirimantli nagu puna piiga palge
koit palistab. Pea kuma unenäolík valge
kui niiske hõbe pehmelt máhib nurmenõlvi.

Harvlõuke hommikuks seab kannelt vaikselt kajal,
rääk laisalt saagib, mõni helkjas líblik tuigub.
Õõ niiske nagu lõhnarikkas vaibas suigub.
Teel kaskedé all káiija mõtleb tõe najal.

Mu vaikus, üksindus! Hing igaviku rinda
teis joob, ehk olgu silmapilguks — ta sealt päri,
kuid harva tuntas endist kodu! Üksik vari —
teis leinan päise valekulla kallist hinda.

Kui piiga puhkeb idataevas purpurkumal —
ta suudlusi joo, selgund hing — end tunned rikka.
Teel kaskede all vari astub pikka, pikka
kui mustarüüne preester, kellel surnud jumal.

KAPRIISID.

„Ta tuli ja vaatas mu silmi“ . . .

E. Enno.

VESIROOSID.

Õõtsuvad,
lõõtsuvad
luigepiigad
sinirohelisel pinnal
mõõnarinnal —
luigepiigad.

Miljonite sädemete mängis
supleb päike järve sängis
sinivalges taevas
nagu hõbelaevas.

Luigepiigad
särahoos
vefevoos —
luigepiigad
ringutavad,
viburindu pingutavad.
Läigib joovastavalt huulí mesí —
paindub kalda roog,
fardub tuulehoog,
väriseb ja virab vesi.

Kes julgeb, julgeb
neil minna lígi ?
All vesi must kui pígi
ja alla kuri näkk kõik sulgeb,
kes julgeb
neil minna lígi !

Liblíkad himukal painel
laskuvad alla —
veereval lainel
kaovad ka alla.

Õõtsuvad
lõõtsuvad
luigepiigad,
sinirohelisel pinnal
viburinnal
luigepiigad.

SUINE TUUL.

Juuni hõhetava lõhnapaine
sume serenaad
kui Su juuksekose siidilaine
suudleb päiksemaad,
lehtis nagu uni muinasmaine,
tiigis kui najaad
helgelt muigates
fasa kaasa huigates.

CAPRICCIOSO.

Vihm akna faga krabiseb.

Võrkhällis mustapeaga piiga kiigub

kesk päikse kuumi suudlusi kui puhkev roos.

Toom kähhar joobnult fasa, fasa liigub

ja esimesi helbeid murrab õnnehoos,

kuid piiga kiigub, piiga kiigub,

kui joobnud roos.

Vihm akna faga krabiseb.

Kastaanid purpurehas suiguvad,

õõliblikate parved õitel tuiguvad.

Poolroosas videvikus klaver laulab fasa

täis segast iha

kui liblikad, kui purpureha

õõ vaova kaasa.

Vihm akna taga krabiseb.
Üks lumehelbe värisedes kukub —
kus, kus? — kõik kaob.
Lamp külmas kiirtevihus tukub,
kell monotoonselt aega taob.
Mu lõhkend klaver murtult sonib,
ja üksinduse hämblik tuppa ronib.

Vihm akna taga krabiseb.
Kaks kuivand roosi pilfi põimivad —
kaks südant kuivand, jahtunud.
Ja ma ja kustuv pilt — kaks südant lahtunud
truus üksinduses viimaks hõimivad . . .

Vihm akna taga krabiseb.

LAPS.

Kui liilia, mis puhkend mägestiku pinnal —
sa väike keelm!

Safiirisilmad — kastefilgad roosi rinnal,
kus hing kui helm.

Tomaadihuulte hõbenaerus tuhat juttu —
sa väle lind!

Jään unistama — juuksepaitsiga siis ruttu
sa keelm löid mind . . .

Naer, sõnad voolasid kui vesi hõbevaasis —
sa noor najaad.

Mu vana süda tundis nimetus ekstaasis
mu kadund maad.

Ma hõrdalt põlvili su ette tahtsin heita —
sa lillevaas,
pea kord veel kadund noorusaafarile peita
nii põrmus maas !

VALGE LIBLIK.

Üks valge liblik õhu sinisaalis,
must lind all vete valges maalis . . .

Ma hinge mäehallikatel jootsin
ja liiliate lõhnadega kastsin.
Teil lumivalgil ainult astsin
ja imet ootsin, imet ootsin . . .
Kui puhas lapsepalve
mu otsimiste valve !

Paar pruune silmi —
paar kallid helmi, —
kui õis hing puhkes
siis purpurleegis uhkes,
ja kõrves valge liblik leegi põue . . .

— Et lõhnaks süda, põlema ta peab —
kes teab küll, miks ? kes teab ?
kuid nii on õnne nõue !

Kõik kauahoitud vara heitsin
ma silmapilkse õnne ahju —
õnn ainult silmapilkne on — ei ole kahju :
sest silmapilgust igaviku leidsin . . .

Kus valge liblik kuski mustas saalis,
ja valge lind all kõrve pruunis maalís.

SÜGISNEIU.

Kõhn, läbipaistev kahvatu kui alabaster,
kuid imeilus
kui valuhärdas nārsimises hāābuv aster
oktoobri vilus.

Ahaatisilmad — unistus, mis hinge heitub
kui vahavalgel.
Nõrk keha, väike palav süda — lill, mis peitub
ju õnne algel.

Su süsimustad juukselained raskelt vaovad
kui preestri mantel,
kui graafsilised sammud vaikselt tõusvad, kaovad
pool õhu kandel.

Ja kerged lõhnaõlid kustumisi toovad
mu väsinud meele,
ning heale siidilained närbund õisi koovad
kui haua teele . . .

O oleks püha vaas mu süda ja Sa kallid
roos tema veres —
Su ülimaine ilu puhkeks ta kristallis
veel surma meres!

SÜGISENE ARMASTUS.

Surmakarva päike
läbi pisarate suudleb kuldseid lehti :
läinud suve seletatud ehti —
sures kõik saab kuldse läike !

Süngid matusviisid :
olematud, nägematud paradiisid
ladvus tulevad ja kaovad
kohisedes.

Lohisedes

vaovad

valukarva lehed

nagu murdund tähed, —

nagu kõik need päevad

(aeg ju seisab paigal) joostes läevad,
nagu kõik need inimesed rutvad,
nuttes naervad, naerdes nutvad . . .

Surmakarva päike,
kuldsed pisarad — võib ainult läbi surma
neis kord leida jumalikku hurma —
kõigel igavesel surmakarva läige !

Ilus, ilus on kõik valu,
valus igavene ilu !
Armasta või vihka (ära ainult palu !):
alfariks saab hauavilu !

BARKAROLE.

Tuul väljas nutab, nutab
just nagu sa, mu hing,
ja nuffes ruttab, ruttab,
peas siike nõialing,
kust, kuhu — ta ei tea,
kuid kinni ta ei pea.

Tuul lendes ruttab, ruttab :
ta jookseb enda eest
kuí sa, mu hing, ja nutab :
ei pease enda seest,
just nagu sa, mu hing :
ta ise enda ling !

Siis äkki jääb ta vakka
ja janus ennast joob —
ei janu üial lakka, —
siis vihas ennast poob
just nagu sa, mu hing:
ei murdu nõiaríng!

Ei kodu tohi sääda:
ta pilkne surm on see.
Ei endas hing või jääda:
siis kinni tõmbub kee!
Ei pease enda seest,
vaid jookse enda eest.

PUNASE ROOSIGA PIIGA.

Vist kuskí üks punase roosiga piiga . . .
Kus? kus? — hing, nüüd ära nii rumalalt küsi:
ei mälestust lõpeta tohi, ei püsi —
kuí varisev leht arg ja habras ta liiga.

Vist heledal palkonil lillesid kastes,
kus rippus metsviinapuu, tukkusid vaasid
ja hõhkusid kollased õite topaasid —
o ruttu! aeg kaugeneb fiivuses astes!

O hing, ära küsi — tal õhused liivad.
Mul kihiseb südames veinide astja!
Üks punase roosiga lillede kastja —
o ära nüüd püüa — ta värinad viivad!

O elu nii igav, nii igav ja tühi
ja üksainus punase roosiga piiga . . .
Kui Sinine lind ta arg, kerge veel liiga —
o hoia, et hinga hõhk tuule ei pühi!

MEREL: I.

Tuul suine kuumalt suudleb vete hiiglapinda,
ja naerab päike, taevas, naerab, mängib meri
ja tuksub, mõõnates kuldsoomustatuid rinda.

Ta tuksub päiksele, talt juues kulla feri,
teist päikest oma põhjatusse tahtes luua,
ja tuiked tõusvad pea kui luiged, pea kui veri.

Nad veervad, laulvad, üksteist ahnelt püüdes juua,
peas valged kroonid, surevad kõik kalda liival
siis lõhnal soolasel, et uusi järgi tuua.

Kaks piigaf läevad kauge avarusse viival
pruun-helkjal neemel kui kaks kaugemeelist luike,
ja ümber  otsub meri vahutaval tiival.

O päike, meri ! Hiigla rind täis miljon luike
seal  aretuses sulab võlvide safiiris :
saab taevaks meri, mereks taevas. Ja kaks luike.

Seal läevad tujukalt kui suitsud vaatepiiris !
Ma nukralt liiva pihus s elun kuumal luitel
ja vaatlen, kuidas mere — taeva suudlus-kiiris

seal kaugel neemel piigad läevad kergel uitel.

MEREL : II.

Smaraagdi-mere pärlipeeglis tantsib suvi,
ja suudleb rütmis unises opaalilaine
Su paljaid jalgu — neid kaht valget, arga tuvi !

Üks puri kaugeneb kui ihke lõunamaine,
mis Sinu merevaigusilmis kui luik huljub,
paaf kiigub graatsilikult kui võrkhällis naine.

Ma hingam mere lõhna. Tuulepuhang suljub
mu õlale Su juuste süsimusta vihu
ja näol lokiidega mängitades muljub.

Kui ahí hõhkub päikest Sinu tõmmu ihu,
korrallihuuled, merevaigusilmad. Roose
(nad kui mu süda !) hajameelselt läbi pihu

Sa tõmbad, heites helbeid vette nagu loose . . .
Kuid laine võtab nad kõik heldelt oma tiiva,
et ühes suudelda Su jalgu, argu kui mimoose —

kaht valget tují — ja siis surra pruuni liiva!

VALGED PILVED.

Nagu põhjamaised
rõõsad naised
roosikāsa ūhendavad,
päiksele ringmānge pūhendavad
luigetiiivul sinitelgis
muigeldes,
puigeldes
kuldses helgis.

Tihenedes
ūhenedes
tantsivad ja vōimlevad,
ākki tujudes
pōimlevad
graatsiilistes kujudes.

Viimaks kärisevad
nagu väsind tuiked,
kaugenedes,
raugenedes
kui mu igatsuste luiged
avarusse varisevad,

unuvad.

Uued lähenedes
roosikäsa punuvad
ja siis ühenedes
kui mu igatsuste kandlid
sinimaalis
päiksesaalis
tantsivad ja mängivad,
siis kui unistuste kärisenud mantlid
kaugustesse sängivad.

Enne kui need hõbepaadid
unustuse merde jõuavad,
uued kui najaadid
sõuavad.

IMPROMPTU.

Küll elu südant painutas ja lihtsus —
ei katki murda jõudnud teda siiski.
Küll rusus südant rinnakoopa kitsus,
et nõretas fäis verepiiski —
ei murdunud ta siiski.

Sa tulid — ise silmapilk ta murdsin
nii õnnelik, et võisin Sinu silmas
ja piinade agoonias veel kurtsin :
nii vähe anda mul siin ilmas,
mis oleks väärt Su silmas !

MADRIGAL.

Septembri päeval, helkjas leinakullas poetud,
mu kevade kapriis —
Sa pargis istud: ju kõik muinasjutud loetud —
ei piin, ei paradiis!

Oi, kuhu voolanud kõik kõvad armuviinad —
miks murdub ikka kruus?
Need armuviinad kõvemad kui surma piinad —
kas sures kruus saab uus?

O brongsiline sügis — sinu külmas põues
ka raagub püha hiis.
Hing pole mägestiku lumi: templi õues
ju kustus puhas viis!

Su merirohelised silmad — koopad paineid
täis — tõotud, neetud maa!
Veel tahaks surra nagu uppuja kesk laineid
all nende pilgu ma.

O sügístempel! Õnn veel sinus pilguks kroonis
kõik maised okasraad.
Ja hinged ühtuvad kui igaviku hoonis
kord ühes olnud nad . . .

JÄÄROOSID.

Mu aknal puhkend uhked orhideed
ja palmid, vingerdades pingutavad
kui pärlilindid hõbe-ojad, klaas-alleed,
kus näkid roosad ringutavad —
polääri hinge petepildid lõunamaised,
ehk siiski jäised.

O jäised metsad, jäised muinasjutud :
mu hangund naerud, hangund nutud, —

ja vastu nurgas ahí, palav ahí !
Kõik elu nii on : jää ja ahí
ja õõtsuv lind, üks õõtsuv lind
siin jää ja tule vahel,

sest tules ärkas kord ta rind
ja jääs kord murdub ahel . . .
Kõik elu nii on : jää ja ahil
ja kiigu nende vahel
kui neefud ahel
ja vaikselt ainult vahil,
kuis igatsused võimsalt kanguvad,
siis põlevad või hanguvad!

Mu muusad jäised, muusad jäised,
polääri hänge ilmad lõunamaised !
Kui langev leht mu unil :
ees jääfand aknad, taga ahil kuum
ja ise vahel nagu tühi ruum ---
kui langev leht mu unil !

TEED.

TEED.

Ju jälle tõusvad hallid piinad,
seis aju õõnsalt kinni kiilib ;
ju jälle käivad tusaviinad
ja aja-valu hinge viilib.

O teed, o teed —
te helisevad keed
mu ainsad keed —
mu teed !

Te nõiajooned
kõik kaovad otsafuse rinda,
kui igatsuste võimsad sooned
veel surres lõikavad maa tuhmi pinda.

Kesk suvepäeva nõretavat helki
te tulete kõik taeva telgisi,
te tulete kõik kõrgus-helgisi
ja lähete siis jälle taeva telki.
Ka õhtu hallis hõlmas põimite
maad nagu iha helkjad võõd
ja kurba õõd
veel uue, kauge päevaga siis hõimite.
Te hahefate kõhnal valgel
kesk pilkast sügisõõd
ja loote eksinuile tööd,
kes kaovad uue päeva algel.
Kuid talv — talv on te haud — te vaofe
ja kaofe
viilpehme tiiva alla,
uus kevad kunni teid ei lase valla.

Ju lapsepõlves süda oli põlev põõsas,
ei isa aetud roopas püsinud.
Ei siiski kaevanud, ei küsinud,
vaid üksi pimesi läks elulõõsas.
Kuid polnud igatsustel piiri,
kuid polnud ihal keid —
ei leidnud, loonud koduteid
ma lambi valgel, ei kesk päikse kiiri.
Veel igal seisul, puhkel rängalt liitsus
mind maise elu kitsus.

Siis lagendiku teile andusin —
ja loobus endast hing ;
kui vari vaadeldes ma kandusin,
ei rõhund enam aja ving !
Ei olnud enam kodu vaja —
mínd ennast polnud ka,
vaid olid teed ja teede kaja,
ja kaja kodu — ilmamaa . . .

O teed, o lagendiku teed,
te helisevad keed
mu ainsad keed —
mu teed !
Ei võinud metsa, oru teid ma kanda —
liig kitsad, umbsed olid need.
Ei võinud mägestiku teid ma kanda —
liig lühikesed olid need . . .

O teed, o teed,
te helisevad keed
mu ainsad keed —
mu teed !
Nii hea, nii hea on minna,
tee kaugustesse minna,
ei päevi, funda, aastaid seletada,
ei miski kahetseda, miski mäletada,
vaid ainult minna, minna . . .

HOMMIK.

Ju idaääsis tõuseb ehaviin kui veri,
õõ mustad tiivad horitsondi taha vaovad,
Üksteise järel väsind tähesilmad kaovad,
klaasselgeks sulab õhu värske sinimeri.

Ääs põleb, puhkeb — äkki võimsad brongsi sooned
kui kuumad ohjad kaugest sügavikust sõudvad
siis hõbevõlvidesse: kõrgustele jõudvad
need ainult, kel on koduks põhjatuste hooned!

Siis kerkib päikse hõhkuv kera kuldses troonis
ja heidab üle ilma pärlilõngust mantlid.
Maa ärkab. Võidu helistavad linde kandlid
suurt hümnust päevale ; tuul mängib puie kroonis.

Kõik lillepalged õnnis silmavesi katab,
niit põimleb valges tänuohvri suitsu võrgus.
Ja päike kerkib : ta tee — avaruste kõrgus,
sest enne teda sügaviku meri mafab . . .

PÜHAPÄEVAL.

Mai päikse pärlikeeled nurmil lõhnu joovad
ja naeratavad kuuma tuule siidivoos.
Linn lillalt kaugel helgib kullavihma hoos.
Ringmänge valgerindsed pilved kõrgel loovad.

Me läeme tummad — sõnad ainult tuska toovad.
Su rinnal lõdvalt sureb vaevalt puhkend roos :
mu väljavõetud süda — surmaga õnn koos
käib ikka — õndsad, kes end ise ohvriks toovad.

Me läeme tummad — õnnes ikka vaiki vaja —
kões käsi, kuid üksteisest siiski kaugel veel
mai kuumis lõhnus uneleval nurmeteel,

täis tuska, hirmu südamed — kõik maise aja
õnn ainult kartust foob — ta hapra nõiaraja
täis külvand piinaroose lilla linn seal eel . . .

LOTOSE ALL.

Kuu läbi kardinate sinkjat sära saotab
ja tупpa muinasjutu ime-võrgu kannud.
Su näole kunstifüli marmorhelgi annud,
paar kõhnu käsa klahve silitades vaotab

ja igatsuste valgeid tuvikarju laotab,
siis äkki nad kõik pärlikeisse vangí pannud,
et helisevad nagu kallid ohvri kannud,
mis süda igavikust verehinnas taotab . . .

Ma istun lofose all nagu surev jumal
nektaari ees — o, silmapilgus õnne leida
kui valus, valus! Hinge prisma valgukumal

kõik helikiired murduvad. Nüüd süda peida,
et pimedaks ei jää — piin kunsti elu humal —
või ta kui märter ise tuleriita heida!

MAI UNENÄGU : I.

Mai õhtu kulda, purpurisse koetud aias
veesalvel istusime. Nagu seisnud viin
siidpehmes õhus hõhkus müstilik jasmiin,
vood vaasilt piserdasid hõbedases kajas.

Päev oli pärliahel kauges müüti-ajas,
kuí veri sinu huulte roosilehtis — siin
fataalselt piin on õnn ja õige õnn on piin :
hing ei jää ikka liiliaks ristfeede rajas !

Mul sõnad tõusid nagu templis tuvilend :

»Sind armastan, et vihkama kõik ilma valmis!»

Su hing kui loorberites lõunatuul siis salmis:

»O armsam, ära vette vaata — seal näed end!

Läeb unenäoks õnne müstilik legend . . .«

ja kâsi nagu vesiroos mu kaela palmis.

MAI UNENÄGU : II.

Pea hääbus päike, heites pilvis kuldse silla,
ja aia põue vaosid videviku kood.

Lõi helisema õõpikute õine ood.

Sa oma lokiidesse murdsid salvelt lilla :

»Nad murtult rohkem lõhnavad...»--«O, ära pilla
neist ühtki vette—peegliks jäävad sumed vood,
ei enne süvene, kui enda ohvriks tood.
Küll isegi nad kaovad päeve halli killa.»

— »Kuu roosa marmorkilp ju metsast üles läinud,
mu kallim, vaata, kuidas mängleb salve vees !«

— »Oi, miks sa vaatsid : peeglis nüüd me endi ees !

Õnn kaob, kui ise endid tema kestes näinud . . .«

— »Nüüd vaiki ! Ohvrid omi teid on tummalit käinud —
vaat, lilled juba alla vaovad valges kees . . .«

ÜKSINDUS.

Ju lapsepõlves hing mul oli ikka lukus
kuí tummal preestril surnud jumalate seas.
Ma sõprade ees näitlesin nii tões kui veas
ja vaatsin, kuidas hinge kellas liiva kukkus.

Arm tuli — uhke mägestiku koikas,— hukkus
kuí liblik tules Mina, roosid tõusid reas.
Kuid liiga palju üksi olin noores eas:
ei põlend dāmon, vaid all tuha ainult tukkus!

Ma ise murdsin katki õnne nõialoosid,
mu igatsuste lumivalge kee, et end
siis mitte põlata... Pea tundsin: ainult poosid

kõik oli. Üksindus mu ainuke truu vend:
liig tugev ma, et joovastaksid ikka roosid,
kuí üle iseenda kúünib hinge lend.

VARESED.

Kari kisklejaid fuuriaid väljal
valukollasel paljal
vingel vaagub ja nufab
ja ruffab
tuskledes siia, sinna,
nagu endast välja minna.

Taeva tuskade tina
külma udu piserdab.
Kõrte pleekinud lina
kuivalti põhjatuules viserdab.

O te kõhnad ja viletsad lujud,
nagu neetud
maiste hingede kõledad kujud —
ainult endale jäätud,
ikka enda hoole,
tusklema kodutu kodu poole.

Ja need healed, need healed kui viilid
vastu raudu kärisevad,
värisevad.

Nagu õerudes raudu kaasa vinguvad põhjamaa hiilid.

MU HINGE JÄÄTMAAL.

Mu hänge jäätmaad ammu raudself halvab
suur vaikus, tühi üksindus,
ja kuumas päikselõõmus küürus valvab
suur kõrve kuivus, kidurus.

Ju ammu, ammu raskes rooste-rinnas
mul närbus, unus armastus,
ja suikus nõmme sõõdi vaeva pinnas
kõik nooruse hõrn varandus.

Veel nagu hõmblik põimib viimsed sihid
üks vāsind, haige igatsus.

See igatsus kui hõhetavad pihid :
mu vanemate pārandus !

Nad, haiged, otsisid kõik virveid kallid
nii raske, raske leina all.

Nad, haiged, eksijad kõik olid hallid
maa elu laial lagedal . . .

. . . Kuum päike pikka lõhestades viilib
mu jäätmaa kõrvet otsata,
ja pruunis pinnas aralt, aralt hiilib
harv küürus ohak õitsema.

AJAVAHE POJAD.

Nad pruunil kõrvepinnal läevad,
ei ihka üial koju jõuda,
vaid surmani kõik teele jäävad,
ei kaugelt lunastust kord näevad —
ei rohkem tohi nemand nõuda!

Neil rinnus ainult rasked jooned,
suur aastasaja lõpu haigus :
ju ammu kuivand karged sooned,
ju ammu langend kõrged hooned,
veel jäänud õudne surnuvaikus.

Nad läevad ainult et veel minna —
kõik hallid ajavahe pojad —
nad läevad üle kõrvepinna
ja loovad lunastuse hinna,
et lapsed päriks päikse kojad!

TALVEL METSAS.

Külm külvand lume villa
täis kuldseid teri, lilla.
Kui lühtrid siidinarmas
on kased tummas kooris
kõik fardund hõbehärmas
kui unistuste looris.

Ja kuused võimsas rahus,
kõik oksad lume vahus
kui kõrged püramiidid.
Kuldpäike kangast lõimib,
koob koeks^{me} pärliinidid^{me}
ja metsa pühaks põimib.

Mets palves tukuð, tukuð, —
o tasa — lílla kukuð !
O tasa — metsa maalis
nii pimestavalí sãrav :
seal puhtas palmisaalis
víst talve templí vãrav.

SUVE ÕHTUL.

Ju veretades taha pihlakate salu
vaob pilvis kulda läites päikse tulipall.
Ja kaste maas, õhk selge, karge kui kristall.
Tõõrahvas nurmelt koju liigub väsind jalu.

Pikk vari varsti katab uneleva talu,
ja vana veski orus varjab udu vall.
Järv helgib tuhmilt leinapaju rea all ;
veel kaldaheinas kuulduv sulpsatavat kalu.

Kõik nurme mähkind vesivärvi pehmed toonid.
Harv putuk sumisedes lendab vilja peal,
ja värisedes tõuseb, vaob räägu heal.

Pea suikvad lauge pilgutades tähte-kroonid.
Aegajalt õine väsind vedur huugab veel
ja kõmisedes kaob kaugel, kaugel teel.

KAKS TEED.

Kaks teed, kaks teed on südame :
sa armasta või vihka !
Kuid kolmas kesktee pole südame,
vaid halli elusse —
o ära seda ihka !

See kolmas halli elusse :
tee, ori, töö ja palu !
Kuid kaks on, kaks on südame,
kaks teine teisesse ;
suur õnn või valu.

LIBLIKAD.

Ühepäised,
kirjud samettiivad,
kui mu mõtted maised —
tuuled foovad, tuuled viivad
ei tea, kust ehk kuhu:
vast siin õie mesisuhu
joovastuses vabisedes vaob,
vaatad — juba tiibu helgitades kaob.

Aastad kujunete näotu tupe peidus,
aastad käite alanduse musta rada,

et kord päikse kullavihma heidus
silmapilku helgetada.
Palju, palju sureb pikal, raskel teel,
paljuid talve vikat lõikab.
Ja kui äkki kevad hõikab —
paljud liias õnnest varisevad veel.

Ühepäised
kui mu mõtted maised —
kõik te virvendus ja sära
ainult fiivad!
Ja veel nende pärast tuuled viivad,
kuhu tahavad, teid ära.
Vaiksed õnneahned sädemed,
nagu päikselaste südamed:
kui on päev, siis juua
ja joobuda —
kergem siis end ohvriks tuua
ja õnnest loobuda.

Ühepäised
kui mu mõtted maised
Ühepäised lilled teile värisevad,
teile hoidvad neitsilikud kroonid,
ja kui te ei tule, varisevad
kui kõik ärapõlgtud troonid . . .

Õhlepäised
kirjud sametiivad
kuí mu mõtted maised :
tuuled toovad, tuuled viivad !
Õhlepäine
taim ma maine,
õhlepäisi laulan,
laulan
kunni riivab formilaine !

Sisu:

Pühendus	5
--------------------	---

Õhtused joonistused.

Müstiline õhtu: I	9
Müstiline õhtu: II	11
Müstiline õhtu: III.	13
Müstiline õhtu: IV.	15
Lambi valgel: I	17
Lambi valgel: II	19
Lambi valgel: III	21
Lambi valgel: IV	23
Katuskambris	25
Talve õhtu	27
Talve ööl	29
Kodus	31
Sügise laul	33
Ahju ääres	35
Meeleolu: I	37
Meeleolu: II.	39
Meeleolu: III	41
Suve ööl	43

Kapriísid.

Vesiroosid	47
Suine tuul	50
Capriccioso	51
Laps	53
Valge liblik	55
Sügisneiu	57
Sügisene armastus	59
Barkarole.	61
Punase roosiga piiga	63
Merel : I	65
Merel : II	67
Valged pilved	69
Impromptu	71
Madrigal	72
Jääroosid	74

Teed.

Teed	79
Hommik	82
Pühapäeval	84
Lotose all	86
Mai unenägu : I	88
Mai unenägu : II	90
Üksindus	92
Varesed	94
Mu hinge jäätmaal	96
Ajavahe pojad	98
Talvel metsas	100
Suve õhtul	102
Kaks teed	104
Liblikad	105

Trükivead :

- lhk. 9 toonis pro foonis
„ 10 ühe pro üle
„ 33 ärdad pro härdad
„ 38 öö raske pro ööraske
„ 44 tuntas pro tuntaks
„ 48 huuli pro huulte
„ 56 kus pro Uus
„ 65 kuldsoomustatuid pro kuldsoomustatud

V 60
1

150
1060/989

Rbl. 1.50

VR Rkpl. nr. 24

2044-272

1
7A B

2-202.757

HIND 1 RBL.

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00071157 8